

RAPPORT

**NADER ONDERZOEK
VLEERMUIZEN
GIERZWALUWEN**

‘Het Hooghe Oord’
Ceresstraat 150
Vaals

2024

Colofon

Project: 2024 VLGZ07

Datum: oktober 2024

Tekst, samenstelling : [REDACTED] (Faunafex / Artifex naturalis)

Onderzoekers: [REDACTED] [REDACTED] (Faunafex / Artifex naturalis)

Opdrachtgever: Vereniging van Eigenaars Servicepark "Het Hooghe Oord"
Ceresstraat 150
6291 XZ Vaals

HET HOOGHE OORD

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
1.1 Onderzoeksdoel-----	4
1.2 Beschrijving onderzoekslocatie-----	5
2 Onderzoeksmethode	6
2.1 Onderzoek Vleermuizen -----	6
2.1.1 Onderzoeksdata en tijden -----	7
2.1.2 Gebruikte apparatuur -----	8
2.2 Onderzoek Gierzwaluwen -----	8
3 Resultaten	9
3.1 Vleermuizen -----	9
3.2 Gierzwaluwen-----	30
3.2 Samenvatting resultaten -----	31
3.2.1 Gewone dwergvleermuis -----	31
3.2.1 Laatvlieger-----	32
3.2.2 Gierzwaluw -----	32
4 Effectbeoordeling	33
4.1 Vleermuizen-----	33
4.2 Gierzwaluwen-----	33
5 Toetsing wettelijk kader	34
5.1 Vleermuizen-----	34
5.2 Gierzwaluwen-----	34
6 Conclusie en advies	34
7 Bijlage	35
7.1 Vleermuizen en de Omgevingswet-----	35
7.2 Specifieke zorgplicht-----	35
8 Geraadpleegde bronnen	36

1 Inleiding

Artifex naturalis/Faunafex heeft van de vereniging van eigenaren 'Het Hooghe Oord' opdracht gekregen voor het uitvoeren van een nader vleermuis- en gierzwaluwonderzoek aan het wooncomplex 'Het Hooghe Oord' gelegen in de Ceresstraat te Vaals (planlocatie).

De voorgenomen werkzaamheden aan de planlocatie, het vervangen van bestaande kozijnen, plaatsen van nieuwe deuren en het isoleren van de muren (spouwmuurisolatie), zijn activiteiten met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Onder de Omgevingswet geldt dat zonder Omgevingsvergunning het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit (een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten) niet is toegestaan.

Uit een in 2023 door Bureau Meervelt (ecologisch adviesbureau) uitgevoerd onderzoek 'Inspectie beschermde natuurwaarden' is gebleken dat in de eventueel te renoveren bebouwing vleermuizen en/of verblijfplaatsen van vleermuizen en verblijfplaatsen van Gierzwaluwen aanwezig kunnen zijn. De te onderzoeken vleermuissoorten zijn: Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Het verstoren en doden van deze dieren en het vernielen van hun verblijfplaatsen is op basis van de Omgevingswet verboden.

Vleermuizen zijn volgens de Omgevingswet strikt beschermd. De voorgenomen ontwikkeling, zou in geval van aanwezigheid van vleermuizen en/of verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van artikel 11.46 van Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

1.1 Onderzoeksdoel

Dit nader onderzoek heeft als doel te bepalen of er op de planlocatie vleermuizen en/of verblijfplaatsen van vleermuizen en Gierzwaluwen aanwezig zijn en of de voorgenomen ontwikkelingen en werkzaamheden hierop mogelijk negatieve effecten kunnen hebben.

In dit onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen centraal gesteld:

- Zijn genoemde diersoorten aanwezig op de planlocatie?
- Op welke wijze maken de vleermuizen en Gierzwaluwen gebruik van het planlocatie? Zijn op de planlocatie verblijfplaatsen aanwezig?
- Hebben de voorgenomen activiteiten een negatief effect op de voorkomende vleermuizen en/of Gierzwaluwen en/of de functionaliteit van hun verblijfplaatsen?

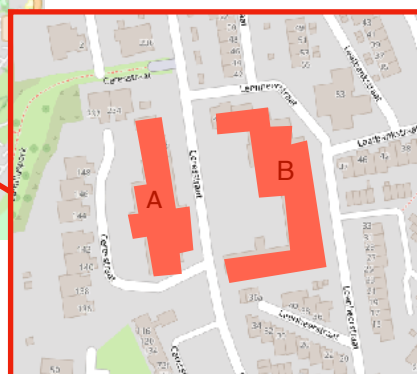
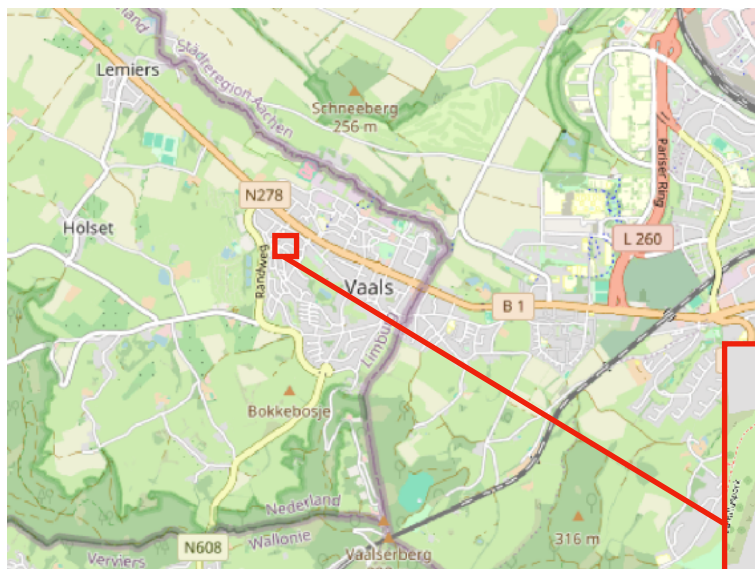
Als uit dit onderzoek blijkt dat de voorgenomen ontwikkelingen en/of werkzaamheden negatieve effecten hebben op aanwezige vleermuizen en/of hun verblijfplaatsen, dient een vergunning van de Omgevingswet aangevraagd te worden bij de Provincie.

1.2 Beschrijving onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie ligt aan de Ceresstraat te Vaals. In afbeelding 1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven met overzichtsfoto's.

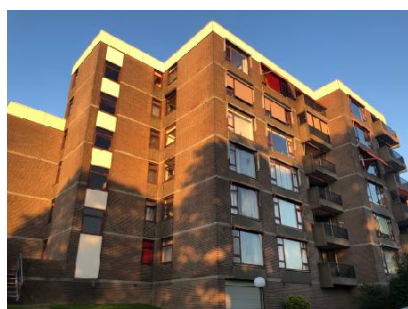
De onderzoekslocatie bevindt zich ter hoogte van de Randweg aan de westzijde van Vaals en ligt in stedelijk gebied. De onderzoekslocatie betreft een wooncomplex en is opgebouwd uit baksteen met diverse open stootvoegen, balkons met betondelen en grote ramen. Het wooncomplex is voorzien van platte daken met gevelbetimmering aan de dakrand.

Afb. 1.1 Ligging onderzoekslocatie.

Afb. 1.2 Impressie wooncomplex A, oostzijde

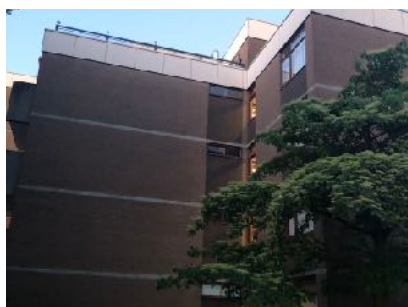
Afb. 1.3 Impressie wooncomplex A, westzijde

Afb. 1.4 Impressie wooncomplex B, westzijde

Afb. 1.5 Overzicht wooncomplex B, zuidzijde

Afb. 1.6 Overzicht wooncomplex B, noordzijde

Afb. 1.7 Overzicht wooncomplex B, westzijde

Afb. 1 Onderzoekslocatie

2 Onderzoeksmethode

In onderstaande paragrafen wordt de toegepaste onderzoeksmethode en werkwijze nader omschreven.

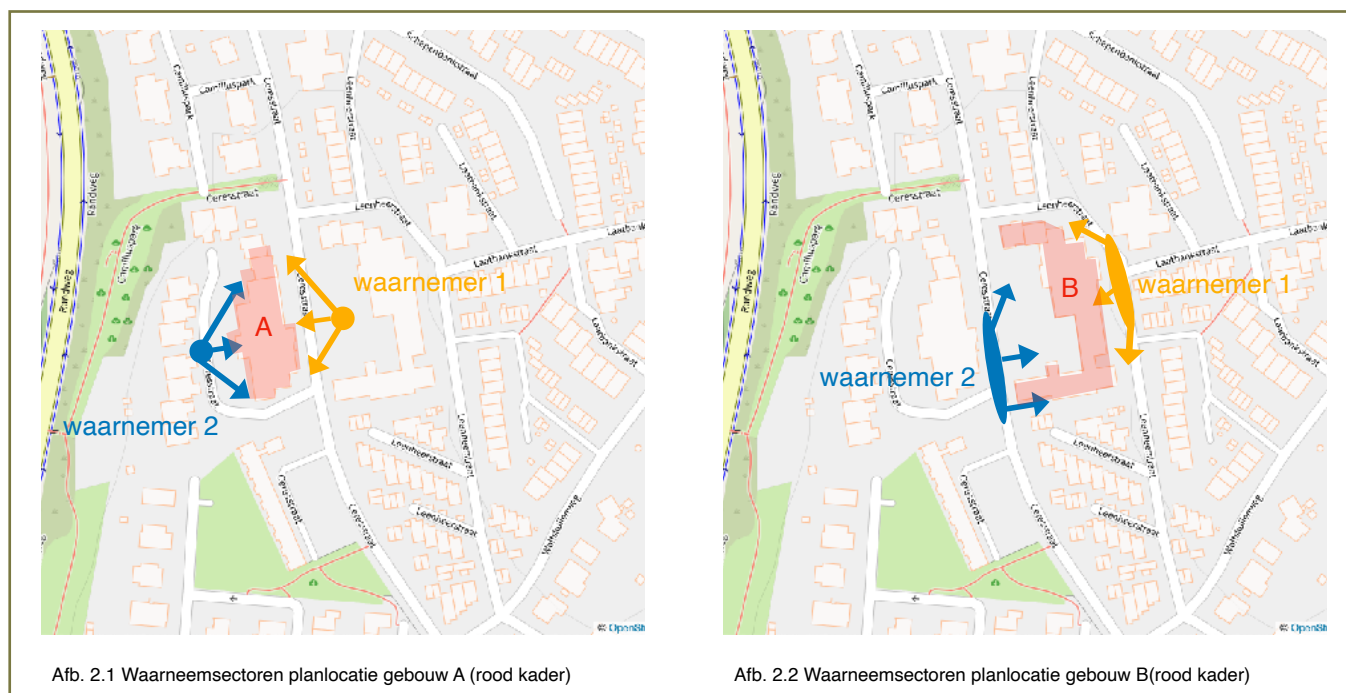
2.1 Onderzoek Vleermuizen

Het nader vleermuisonderzoek is gebaseerd op het vleermuisprotocol 2021 en de Kennisdocumenten BIJ12 voor vleermuizen. Hiermee kan worden aangetoond dat de vereiste en noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht. De veldonderzoeken zijn uitgevoerd door [REDACTED] BEd (biologie) en [REDACTED] BEd (biologie). Zij kunnen aangemerkt worden als ecologische deskundigen, conform de definitie van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

Beiden werken al sinds 2010 als zelfstandige onderzoek- en inventarisatiemedewerkers voor een ecologisch adviesbureau.

Aan de hand van het vleermuisprotocol kunnen functies zoals zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en (massa)winterverblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes binnen plangebied en het belang van deze functies worden vastgesteld of uitgesloten. Het protocol omschrijft onder meer de beste perioden voor onderzoek, het aantal, de duur van de veldbezoeken en het aantal uitvoerende onderzoekers. Door hanteren van het protocol kan worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht en dat het onderzoek een redelijke tot goede indruk geeft van het belang van het plangebied voor vleermuizen.

Het nader vleermuisonderzoek omvatte zes veldbezoeken. Vanwege de ligging van de gebouwen binnen het plangebied is het plangebied opgedeeld in twee waarnemsectoren, sector (gebouw) A en sector (gebouw) B. Elke sector is beschouwd als een aparte onderzoekslocatie. Daarbij werden bij elk veldbezoek van een sector, volgens het vleermuisprotocol 2021, steeds 2 waarnemers ingezet (zie afb. 2).

Afb. 2 Opgedeeld plangebied

2.1.1 Onderzoeksdata en tijden

Onderzoekperiode van april t/m juli 2023

In de onderzoekperiode van april t/m juli 2023 zijn drie veldbezoeken uitgevoerd. Het eerste onderzoek vond plaats in de vroege ochtend van 2 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Een onderzoek vlak voor zonsopkomst vergroot de kans op waarneming van verblijfplaatsen omdat het invliegen van vleermuizen 's ochtends vaker meer tijd in beslag neemt dan het snelle uitvliegen in de vroege avond.

Het tweede en derde onderzoek vond plaats van zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang.

Tijdens deze bezoeken werd de planlocaties onderzocht op de volgende functies:

- Zomerverblijfplaats
- Kraamverblijfplaats

Onderzoekperiode van augustus tot en met september 2023

In de onderzoekperiode van augustus tot en met september 2023 zijn drie veldonderzoeken uitgevoerd.

Tijdens deze bezoeken werd de planlocaties onderzocht op de volgende functies:

- Zomerverblijfplaats
- Paarverblijfplaats
- Winterverblijfplaats

De onderzoeken in deze periode richten zich niet op het uitvliegen na zonsondergang maar vooral op het zwermgedrag van vleermuizen bij paar- en winterverblijfplaatsen. Daarbij worden de onderzoekslocaties A en B gezamenlijk patrouillerend onderzocht.

Tabel 1. Verblijfsfunctie, mogelijke onderzoekperiode (grijs) en periode van uitgevoerd onderzoek (x).

Verblijfsfunctie	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober
Zomerverblijfplaats			x	x	x	x	x	
Kraamverblijfplaats			x	x	x			
Paarverblijfplaats						x	x	
Zwermgedrag aan Winterverblijfplaats						x	x	

Tabel 2. Overzicht data, tijden en weersomstandigheden, aard van uitgevoerde veldbezoeken en waarnemers.

bezoek	datum	zon onder - zon op (uur)	start- eindtijd onderzoek (uur)	weersomstandigheid bewolking, temp., windkracht	aard onderzoek	onderzoekers
1A 1B	13-05-2024 14-05-2024	21:16 - 05:49	03:50 - 05:50 (ochtendbezoek van 2 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst)	onbewolkt 15 °C 0-1 Bft onbewolkt 15 °C 2 Bft	Zomerverblijfplaats Kraamverblijfplaats Foerageerplaats	K.Middeljans E. v.d. Donk
2A 2B	17-06-2024 19-06-2024	21:52 - 05:22	21:50 - 23:50 (avondbezoek van zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang)	onbewolkt 17 °C 0-1 Bft licht bewolkt 16 °C 2 Bft	Zomerverblijfplaats Kraamverblijfplaats Foerageerplaats	K.Middeljans E. v.d. Donk
3A 3B	10-07-2024 11-07-2024	21:47 - 05:35	21:45 - 23:45 (avondbezoek van zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang)	half bewolkt 19°C 0-1 Bft half bewolkt 18°C 0-1 Bft	Zomerverblijfplaats Kraamverblijfplaats Foerageerplaats	K.Middeljans E. v.d. Donk
4	15/16-08-2024	20:56 - 06:24	21:50 - 24:00 (vanaf één uur na zonsondergang tot na middernacht) 00:00 - 02:00 (nachtbezoek)	half bewolkt 18 - 22 °C 2 - 3 Bft	Zomerverblijfplaats Paarverblijfplaats Zwermen bij winterverblijf Foerageerplaats	K.Middeljans E. v.d. Donk
5	12/13-09-2024	19:56 - 07:07	21:00 - 24:00 (vanaf één uur na zonsondergang tot na middernacht) 00:00 - 02:00 (nachtbezoek)	onbewolkt 8 - 5 °C 2 Bft	Zomerverblijfplaats Paarverblijfplaats Zwermen bij winterverblijf Foerageerplaats	K.Middeljans E. v.d. Donk
6	19/20-09-2024	19:40 - 07:18	21:00 - 24:00 (vanaf één uur na zonsondergang tot na middernacht) 00:00 - 02:00 (nachtbezoek)	half bewolkt 17 °C 0-1 Bft	Zomerverblijfplaats Paarverblijfplaats Zwermen bij winterverblijf Foerageerplaats	K.Middeljans E. v.d. Donk

2.1.2 Gebruikte apparatuur

Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van:

Batdetector Echometer touch 2 pro in combinatie met iphone 8 Plus en iphone XS. Hiermee kunnen ultrasone geluidsopnamen worden gemaakt die verder door middel van vertraagd afspelen ter plekke geanalyseerd kunnen worden.

Warmtebeeldcamera (Flir Scion OTM266). Hiermee kunnen warmbloedige dieren zoals vleermuizen in het donker waargenomen worden. Mogelijkheid tot video-opnamen.

Breedbeeldkijker (Omega 2x54). Lichtsterke kijker met een groot gezichtsveld.

Afb. 3 Gebruikte apparatuur: Echometer Touch 2 pro met iphone 8 plus, warmtebeeldcamera Flir Scion 266 en lichtsterke kijker Omega 2x54

2.2 Onderzoek Gierzwaluwen

Het aanvullend gierzwaluwonderzoek is gebaseerd op het soortinventarisatieprotocol Gierzwaluwen 2023 en is steeds uitgevoerd door 2 waarnemers tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang.

Per onderzoekslocatie zijn drie veldbezoeken gebracht waarvan één in de periode van 1 juni t/m 15 juli en twee in de periode van 15 juni tot en met 15 juli waarvan één veldbezoek na 1 juli. Hierbij is gelet op laagvliegende, luidruchtige dieren die vluchten maken op dakgoot-, nok- c.q. huishoogte. In onderstaande tabel 3 is een overzicht weergegeven van de data, start- en eindtijden per veldbezoek.

Tabel 3. Overzicht geldige waarnemingsperioden, data en tijden van uitgevoerde Gierzwaluwenonderzoeken.-1

	juni		juli	
Veldbezoek 1 Datum (tijd) veldbezoek	Locatie A: 06-06-2024 (19:45- 21:45) Locatie B: 07-06-2024 (19:45- 21:45)			
Veldbezoek 2 Datum (tijd) veldbezoek		Locatie A: 17-06-2024 (19:52- 21:52) Locatie B: 19-06-2024 (19:53- 21:53)		
Veldbezoek 3 Datum (tijd) veldbezoek			Locatie A: 10-07-2024 (19:48- 21:48) Locatie B: 11-06-2024 (19:47- 21:47)	

3 Resultaten

3.1 Vleermuizen

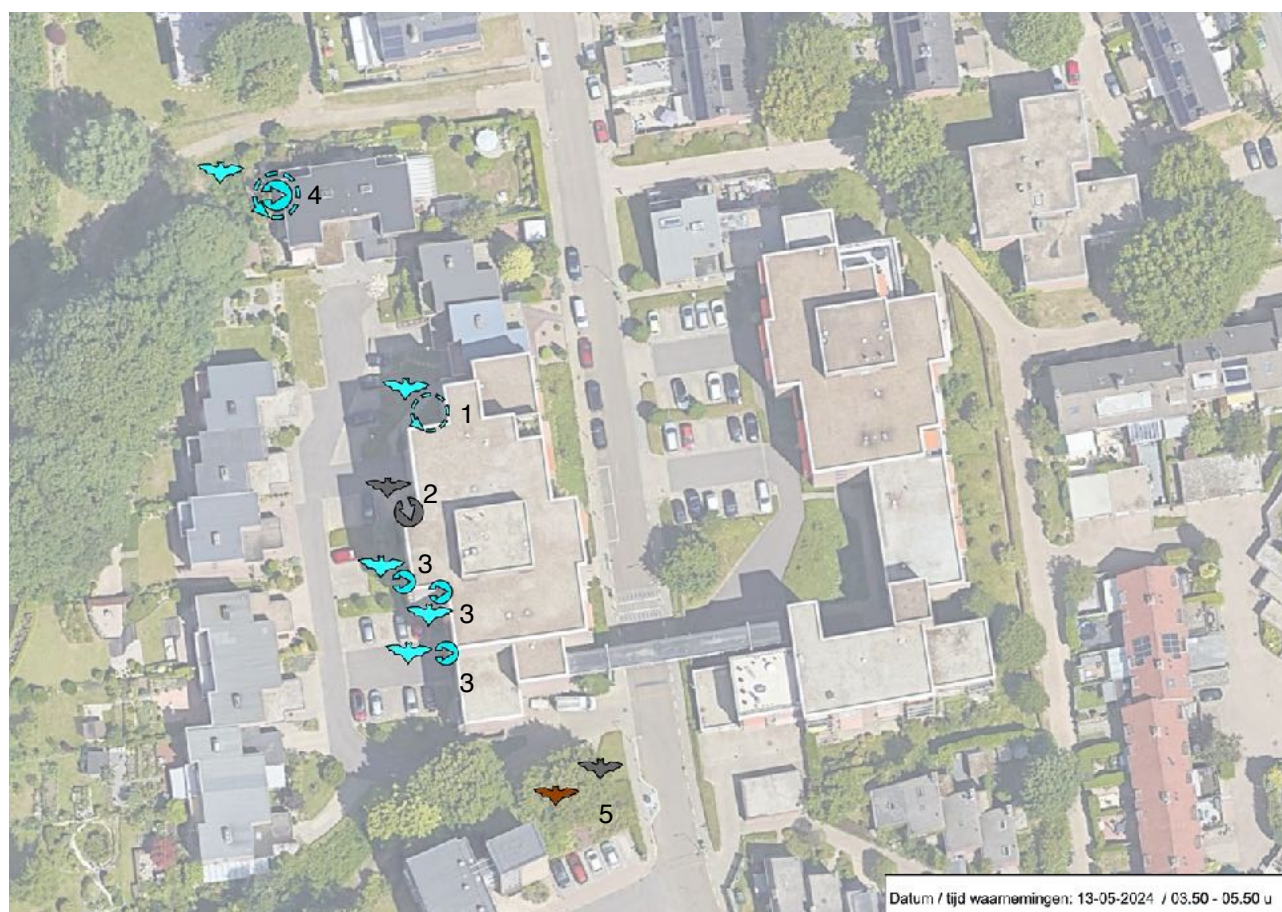
Veldbezoek 1a

Gebouw A:

13-05-2024 (03:50 - 05:50u) Onbewolkt, 15 °C, 0-1 Bft.

Locatie:

1. Zwermende en herhaaldelijk aantikkende (minimaal 4 tegelijk waargenomen) Gewone dwergvleermuizen bij boeidelen bovenaan dakrand noord-west zijde gebouw. Tijdens veldbezoek zijn geen invliegende exemplaren waargenomen. Redelijkerwijs kan aangenomen worden dat hier een verblijfplaats aanwezig is (zie afb. 5.1).
2. Om 04:46u een invliegende Laatvlieger onder boeideel aan dakrand (zie afb. 5.2).
3. Rond 05:30u Invliegende Gewone dwergvleermuizen in spleet bij balkon op twee verschillende plaatsen. Invliegende Gewone dwergvleermuis in stootvoeg in muur (zie afb. 5.3).
4. Zwermende en invliegende Gewone dwergvleermuizen (minimaal 10 tegelijk gezien) (zomer/kraamverblijfplaats) onder westelijke dakrand bij huis in directe omgeving (Ceresstraat 232). Dit huis hoort echter niet bij het plangebied (zie afb. 5.4).
5. Aan zuidzijde van gebouw korte waarneming van een Laatvlieger en een Grootoorvleermuis (sp.).

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

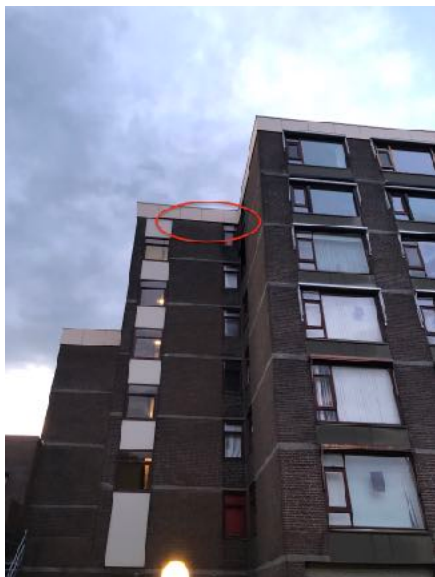
Baltsroep *

Baltsteritorium *

(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

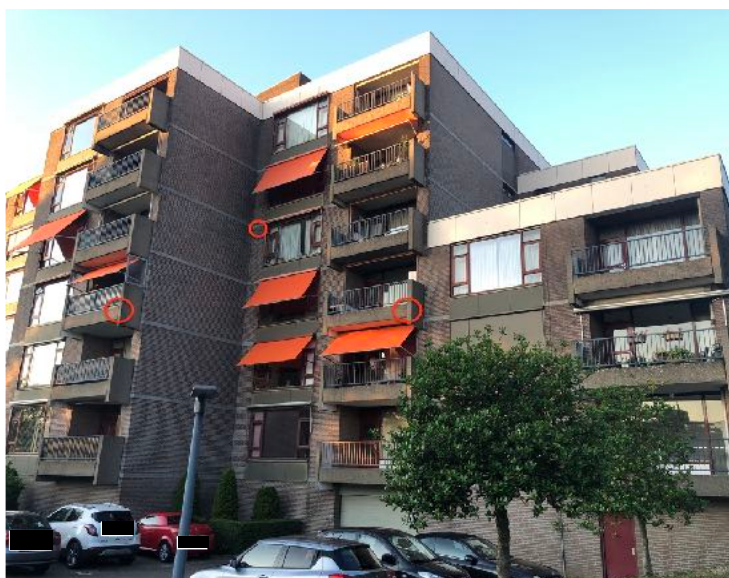
Afb. 5 Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw A (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 5.1 Locatie 1 op afb.4
Zwerm- en aantikplaats Gewone
dwergvleermuizen onder boeideel bij
dakrand.

Afb. 5.2 Locatie 2 op afb.4
Invliegplaats Laatvlieger onder
boeideel bij dakrand.

Afb. 5.3 Locatie 3 op afb.4
Drie invliegplaatsen zomerplaats van de Gewone dwergvleermuis.

Afb. 5.4 Locatie 4 op afb.4
(Ceresstraat 232)
Zwerm- en invliegplaats
zomer-/kraamverblijfplaats
Gewone dwergvleermuizen
bij dakrand.

Afb. 5 Locatiefoto's van de verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 1b

Gebouw B:

14-05-2024 (03.50 - 05.50u) Onbewolkt, 15 °C, 2 Bft.

Locatie:

1. Eén invliegende gewone dwergvleermuis onder metalen daklijst aan dakrand, waargenomen met warmtebeeldcamera (zie afb. 7.1).
2. Rond 04:25u zwermdende en herhaaldelijk aantikkende (minimaal 3 tegelijk waargenomen) Gewone dwergvleermuizen bij rand van boeidelen en onderaan metalen daklijst aan noordzijde van het gebouw B. Op deze locatie om 04:42u één invliegende Gewone dwergvleermuis in stootvoeg (op video vastgelegd met warmtebeeldcamera) (zie afb. 7.1).
3. Aan zuidzijde (rond 05:00u) 2 tot 3 rondcirkelende foeragerende Gewone dwergvleermuizen.
4. Aan noordzijde korte waarneming van een Laatvlieger (05:15u) en een Grootoorvleermuis (sp.) (05:10u).
5. Zwermdende en invliegende Gewone dwergvleermuizen (3 invliegend gezien) (zomer/kraamverblijfplaats) onder westelijke dakrand bij huis in directe omgeving (Ceresstraat 232). Dit huis hoort echter niet bij het plangebied (zie afb. 7.2).

Datum/tijd waarnemingen: 14-05-2024 / 03.50 - 05.50u

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

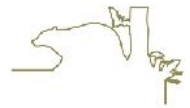
Baltroep *

Baltsteritorium *

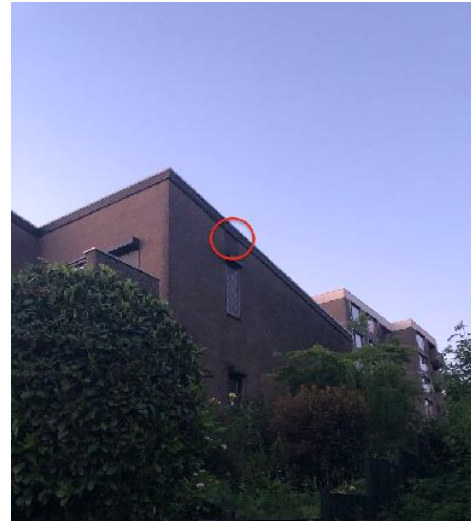
(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 6. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw B (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 7.1 Locatie 1 en 2 op afb. 6
Twee invliegplaatsen
onder dakstrip (links) en in stootvoeg (rechts)

Afb. 7.2 Locatie 5 op afb.6
(Ceresstraat 232)
Zwerm- en invliegplaats
zomer-/kraamverblijfplaats
Gewone dwergvleermuizen
bij dakrand.

Afb. 7 Locatiefoto's van verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 2a:

Gebouw A

17-06-2024 (21.50 - 23.50u) Onbewolkt, 17°C, 0-1 Bft.

Locatie:

1. Om 21:55u 3 uitvliegende Gewone dwergvleermuizen uit gebouw waarvan 1 zeker uit stootvoeg (zie afb. 9.2) en 1 zeker bij spleet bij balkon en één ter hoogte van zonnescherm bij balkon.
2. Rond 22:10u uitvliegende Laatvliegers (3 tegelijk) waarvan 1 met zekerheid onderuit boeibord aan bovenzijde gebouw (zie afb. 9.1).
3. Om 22:28u uitvliegende Laatvlieger vanonder boeibord bij dakrand (zie afb. 9.2).
4. Enkele kortstondige waarnemingen van Gewone grootoorvleermuis en van twee Myotis-soorten bij de bomen aan zuidzijde gebouw. Deze vertoonden geen binding met het gebouw.
5. Rond 23:00u rondvliegende Bosvleermuis op enige hoogte aan noordkant o.a. boven boomkruinen en plangebied.
6. Om 23:30u minimaal drie zwermende Laatvliegers bij boeiborden aan noordzijde gebouw A waarvan één uitvliegend en vervolgens twee invliegend bij boeibord (op video vastgelegd). Zomerverblijfplaats en/of kraamverblijfplaats (zie afb. 9.1)?
7. Om 23:45u Uitvliegende Gewone dwergvleermuis vanachter boeibord bij dakrand aan noordzijde gebouw A en vervolgens kort zwermend bij de gevel (zie afb. 9.1).

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

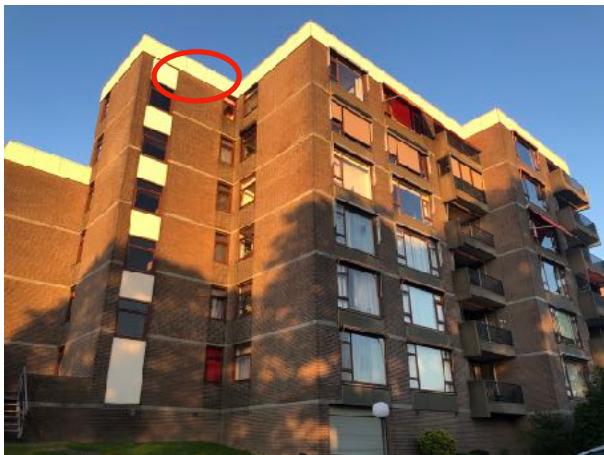
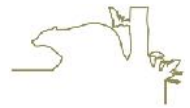
Baltroep *

Baltsteritorium *

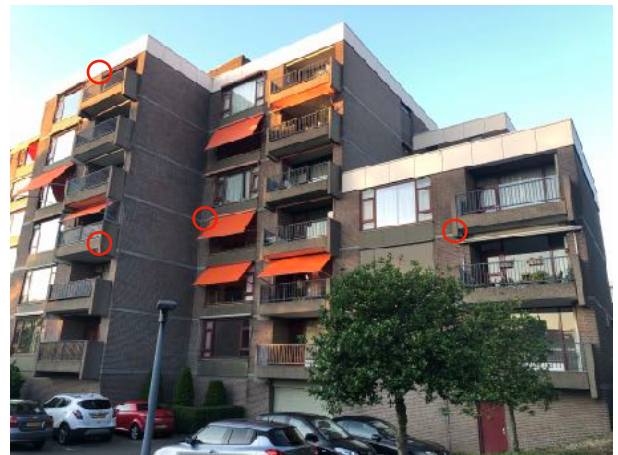
(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 8. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw A (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 9.1 Locatie 2, 6 en 7 op afb. 8
Invlieg- en uitvliegplaatsen drie Laatvliegers onder boeibord
bij dakrand. Uitvliegplaats van een Gewone dwergvleermuis.

Afb. 9.2 Locatie 1 en 3 op afb. 8
Drie uitvliegplaatsen van Gewone dwergvleermuis bij
spleet aan balkon en stootvoeg.
Uitvliegplaats van Laatvlieger vanonder boeibord aan
dakrand.

Afb. 9 Locatiefoto's van verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 2b:

Gebouw B

19-06-2024 (21.50 - 23.50u) Onbewolkt, 16°C, 2 Bft.

Locatie:

1. Vanaf 22:05 tot 22:15 enkele (3) voorbijvliegende Laatvliegers aan noordzijde gebouw B in westelijke richting.
2. Rond 22:30 enkele (2-3) Laatvliegers foeragerend boven bomen aan noordwestzijde plangebied.
3. Vanaf 22:10u tot 22:45u 1 tot 2 constant foeragerende Gewone dwergvleermuizen onder de bomen aan noordzijde van gebouw B ter hoogte van de Leenheerstraat.
4. Om 22:52 en 22:55 twee zwermende en invliegende Gewone dwergvleermuizen in stootvoeg en spleet onder balkon aan zuidzijde gebouw B (zie afb. 11.1 en 11.2).
5. Om 23:15u een Bosvleermuis waargenomen met batdetector aan noordzijde plangebied ter hoogte van Leenheerstraat.

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

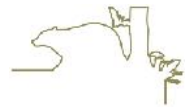
Baatsroep *

Baatssteritorium *

(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 10. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw B (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 11.1 Locatie 4 op afb. 10
Invlieg- en verblijfplaats van 2 Gewone dwergvleermuizen.

Afb. 11.2 Locatie 4 op afb. 10
Detailfoto van afb. 11.1 van twee invliegplaatsen (stootvoeg in muur en spleet onder beton bij balkon)

Afb. 11 Locatiefoto's van verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 3a

Gebouw A:

10-07-2024 (21.45 - 23.45u) Half bewolkt, 19°C, Wind 0-1 Bft

Locatie:

1. Om 22:04 uitvliegende Gewone dwergvleermuis ter hoogte van balkon (zie afb.13.1).
2. Om 22:10 uitvliegende Laatvlieger onderuit boeibord (zie afb.13.3).
3. Om 22:25 uitvliegende Gewone dwergvleermuis uit stootvoeg (zie afb.13.2).
4. Om 22:55 invliegende Gewone dwergvleermuis in stootvoeg (zie afb.13.4).
5. Enkele kortstondige waarnemingen (gehoord met batdetector) van een voorbijvliegende Rosse vleermuis in de omgeving. Deze vertoonden geen binding met het plangebied.
6. Gedurende onderzoek regelmatig rondvliegende/foeragerende Laatvlieger boven bomen aan westzijde van het plangebied.

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

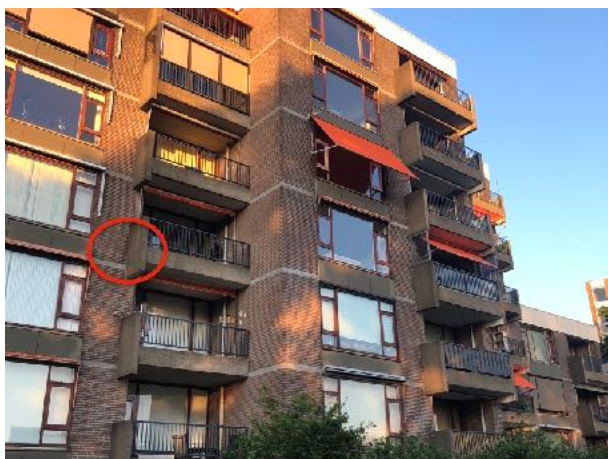
Baltroep *

Baltsteritorium *

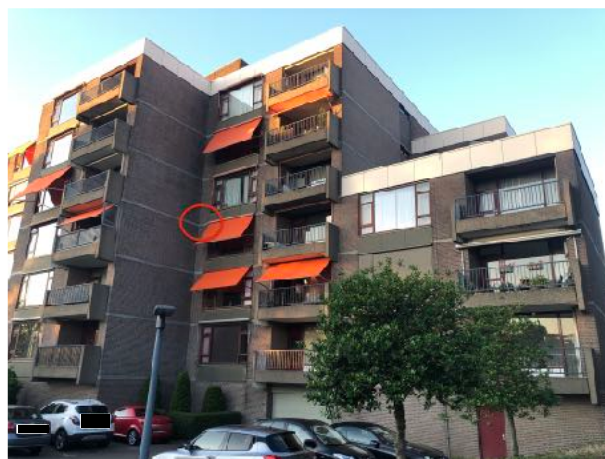
(Winter)verlofplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

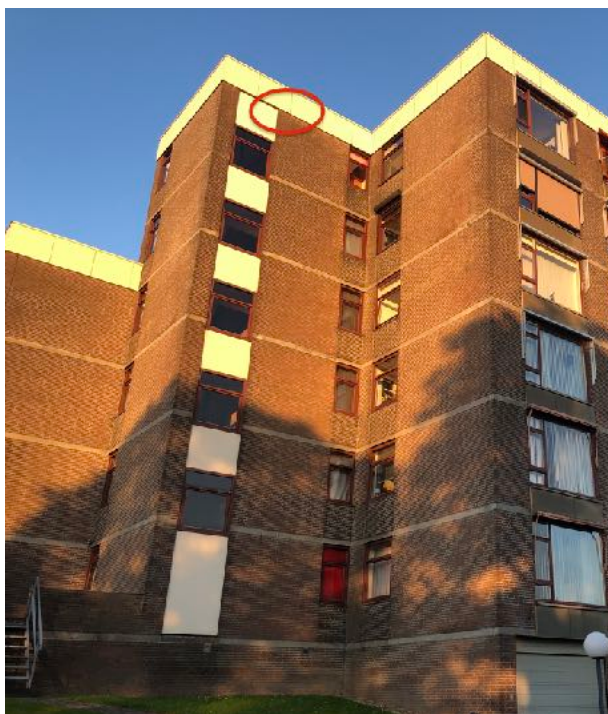
Afb. 12. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw A (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 13.1 Locatie 1 op afb. 12
Uitvliegplaats van Gewone dwergvleermuis.

Afb. 13.2 Locatie 3 op afb. 12
Uitvliegplaats (stootvoeg) van Gewone dwergvleermuis

Afb. 13.3 Locatie 2 op afb. 12
Uitvliegplaats van Laatzvlieger bij boeibord aan dak.

Afb. 13.4 Locatie 4 op afb. 12
Invliegplaats van Gewone dwergvleermuis in stootvoeg.

Afb. 13 Locatiefoto's van verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 3B

Gebouw B

11-07-2024 (21.45 - 23.45u) Half bewolkt, 18°C, Wind 0-1 Bft

Locatie:

1. Om 22:05 en 22:10 Twee uitvliegende Laatvliegers vanonder boeibord (zie afb. 15.1).
2. Om 22:15 uitvliegende en later om 22:33 zwermende en invliegende Gewone dwergvleermuis bij stootvoeg (zie afb. 15.2).
3. Om 23:25 zwermende en invliegende Gewone dwergvleermuis in stootvoeg (zie afb. 15.3).
4. Om 23:40u twee zwermende en af en toe aantikkende Gewone dwergvleermuizen onder westelijke dakrand bij huis in directe omgeving (Ceresstraat 232) (zie afb. 15.4).

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

Baatsroep *

Baatssteritorium *

(Winter)verolijplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 14. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw B (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 15.1 Locatie 1 op afb. 14
Uitvliegplaats (boeibord) van twee Laatvliegers.

Afb. 15.2 Locatie 2 op afb. 14
Uit- en invliegplaats (stootvoeg) van Gewone dwergvleermuis.

Afb. 15.3 Locatie 3 op afb. 14
Uit- en invliegplaats (stootvoeg) van Gewone dwergvleermuis.

Afb. 15.4 Locatie 4 op afb. 14
Gewone dwergvleermuis op moment van invliegen onder dak van huis Ceresstraat 232.

Afb. 15 Locatiefoto's van verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 4a:

Gebouw A

15-08-2024 (21.50 - 00.00u) Half bewolkt, 22°C, 3 Bft.

Locatie:

1. Om 22:05u kort zwermende en invliegende Laatvlieger onderaan boeibord bovenop gebouw A aan noordzijde (zie afb. 17.1).
2. Om 22:23u invliegende Laatvlieger (vastgelegd op warmtebeeld-video) onder boeibord bij zwermplaats van Gewone dwergvleermuis (minimaal 6) aan zuidzijde gebouw A (zie afb. 17.2 en 17.3). Op deze locatie ook herhaaldelijk zwermende en achter elkaar aan vliegende Gewone dwergvleermuis (3-6 exemplaren) waarbij 1 waarneming van invliegend exemplaar onderaan boeibord om 23:18u. Aantikkende en soms hangende Gewone dwergvleermuis in hoek en bij stootvoegen aan muur. Vanwege het aantal zwermende en aantikkende Gewone dwergvleermuis kan aangenomen worden dat op deze locatie een winterverblijfplaats aanwezig is.
3. Rond 23:29u constant 2-3 rondvliegende (zwermende) Laatvliegers aan zuidzijde gebouw A.
4. Rondvliegende en foeragerende Bosvleermuis boven boomkruinen aan zuidwestzijde buiten het plangebied.

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

Balstroep *

Baltterritorium *

(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

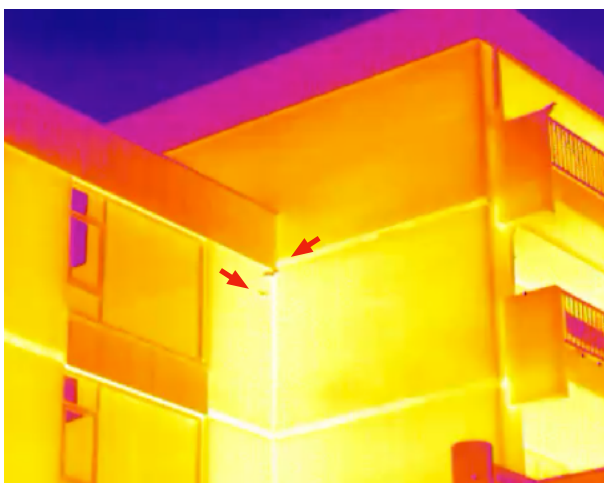
Afb. 16. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw A (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 17.1 Locatie 1 op afb. 16
Invliegplaats (zomerverblijfplaats) van een Laatvlieger onder boeibord.

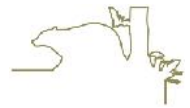

Afb. 17.2 Locatie 2 op afb. 16
Zwerm- en invliegplaats (winter-/paarverblijfplaats) van Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis onder boeibord. (invliegplaats Laatvlieger: rode pijl)

Afb. 17.3 Locatie 2 op afb. 16
Warmtebeeldfoto van zwermende Gewone dwergvleermuis en invliegende Laatvlieger onder boeibord.

Afb. 17 Locatiefoto's van verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 4b:

Gebouw B

16-08-2024 (00:00 - 02:00u) Half bewolkt, 18 °C, 2 Bft.

1. Om 00:15 twee zwermende Gewone dwergvleermuizen bij eerder geconstateerde zomerverblijfplaats aan balkon en spleet in muur (zie afb. 19.1). Aan deze zijde van gebouw constant rondvliegende Gewone dwergvleermuis met baltsroep.
2. Twee tot drie regelmatig rondvliegende (en zwermende) Laatvliegers in directe omgeving van locatie (zuidzijde gebouw A) waar dag eerder een invliegende Laatvlieger is waargenomen (zie afb. 19.3).
3. Om 00:40u kort zwermende en aantikkende Gewone dwergvleermuis onderaan raamkozijn aan noordzijde gebouw B (zie afb. 19.4).
4. Om 00:46u kort zwermende en baltsroepende Gewone dwergvleermuis aan paarverblijfplaats onderaan boeibord noordzijde gebouw B (zie afb. 19.5).
5. Geruime tijd, van 01:30 - 02:00u, constant baltsroepende en rondvliegende Gewone dwergvleermuis bij gevel aan binnenplaats aan de zuidzijde bij eerder geconstateerde uitvliegplaats (vanonder boeibord in hoek) van een Laatvlieger (zie afb. 19.6). Vanwege het zwermgedrag kan aangenomen worden dat hier een paarverblijfplaats van een Gewone dwergvleermuis aanwezig is.

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

Baltsroep *

Balsteritorium *

(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 18. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw B (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

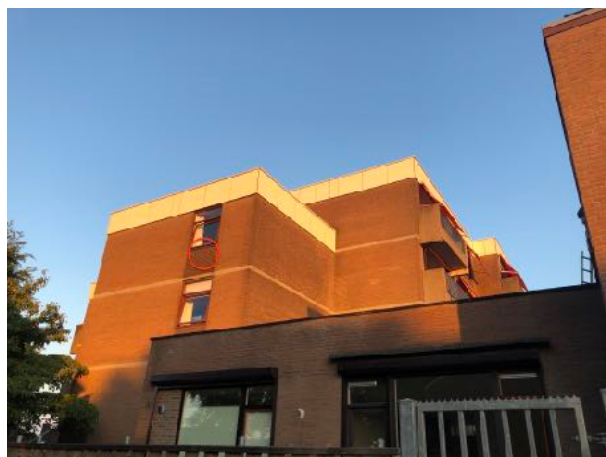
Afb. 19.1 Locatie 1 op afb. 19
Zwermplaats bij paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis

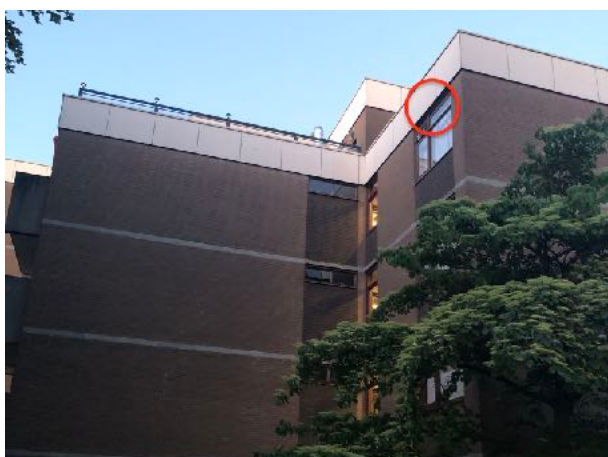
Afb. 19.2 Locatie 1 op afb. 19
Detailfoto van afb. 20.1 van twee invliegplaatsen (stootvoeg in muur en spleet onder beton bij balkon)

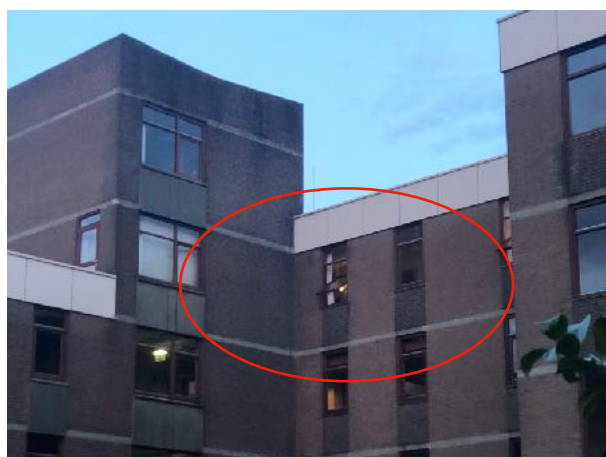
Afb. 19.3 Locatie 2 op afb. 19
Locatie van twee tot drie zwermende Laatvliegers.

Afb. 19.4 Locatie 3 op afb. 19
Aantikplaats van Gewone dwergvleermuis aan paarverblijfplaats onder raamkozijn.

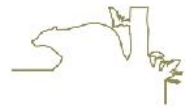

Afb. 19.5 Locatie 4 op afb. 19
Aantikplaats van Gewone dwergvleermuis aan paarverblijfplaats.

Afb. 19.6 Locatie 5 op afb. 19
Zwermplaats bij paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis.

Afb. 19 Locatiefoto's van verblijfplaatsen (rode cirkels)

Veldbezoek 5:

Gebouw A en B

12/13-09-2024 (21:00 - 02:00u) Onbewolkt, 8 - 5°C, 2 Bft.

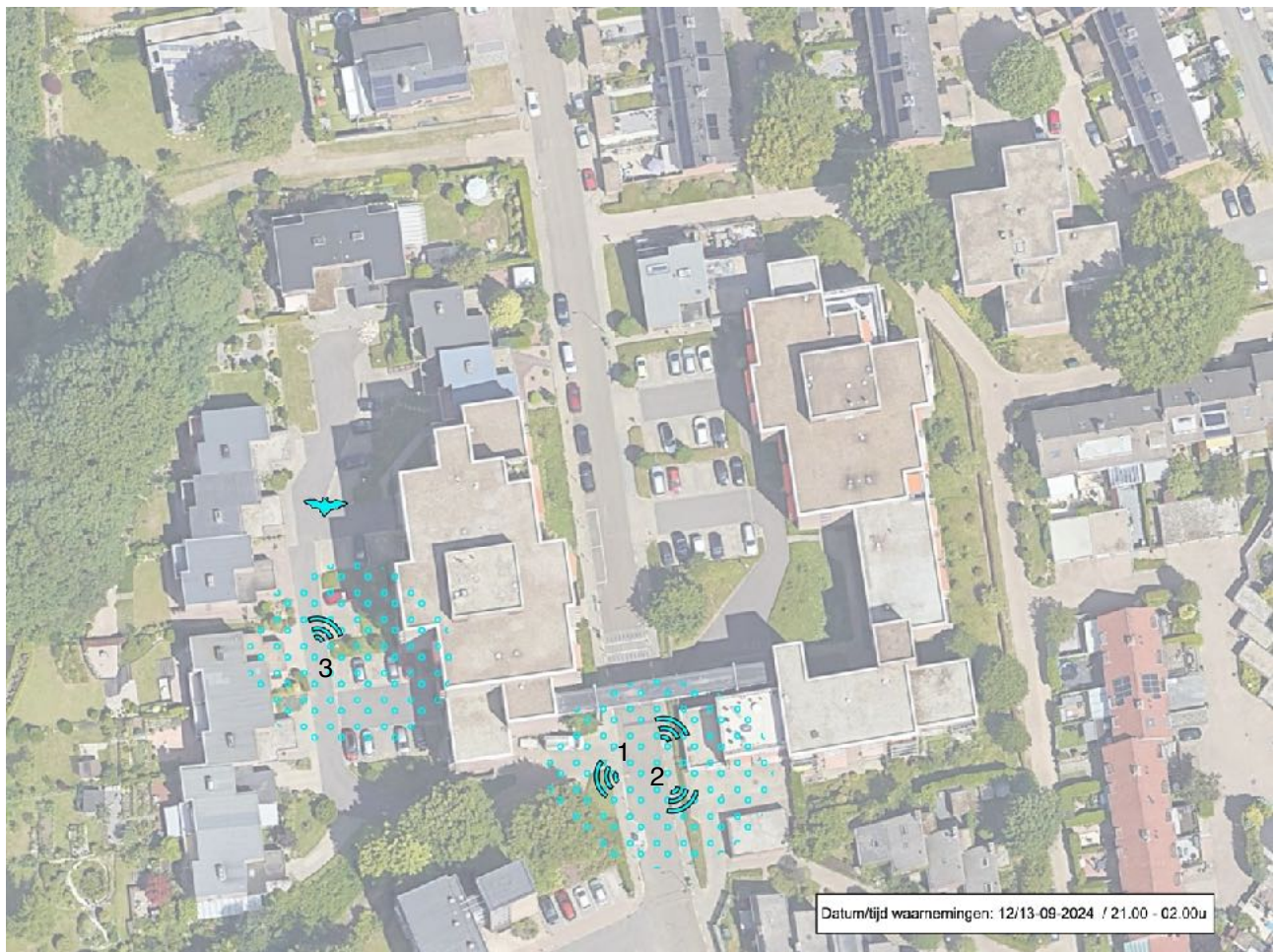
Het ingeplande onderzoek van 10-9-2024 kon niet plaatsvinden vanwege regenval.

Het onderzoek werd uitgevoerd op 12-09-2024, op de eerstvolgende avond zonder regenval.

1. Om 22.03u sterk baltsroepende Gewone dwergvleermuis vanuit een vaste locatie ter hoogte van Ceresstraat aan zuidzijde gebouw A en B. Exacte locatie van de verblijfplaats was niet te bepalen.
2. Rond 22.30 - 22.50u herhaaldelijk baltsroepende Gewone dwergvleermuis aan de zuidzijde van de gebouwen van het wooncomplex. Exacte locatie van de verblijfplaats was niet te bepalen.
3. Rond 22.35u enige tijd een baltsroepende en rondvliegende Gewone dwergvleermuis aan de westzijde van gebouw A.

Opmerking

Er bleek opvallend weinig activiteit te zijn van rondvliegende of roepende vleermuizen, waarschijnlijk vanwege een sterke daling van temperatuur, tot 5 °C in de loop van het onderzoek. Besloten werd om een extra onderzoek in te plannen op een avond/nacht met hogere temperaturen.

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

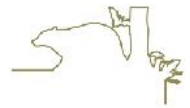
Baltsroep *

Baltssteritorium *

(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 20 Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw A en B (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Veldbezoek 6a:

Gebouw A

19/20-09-2024 (21:00 - 02:00u) Half bewolkt, 17°C, 0-1 Bft.

1. Gedurende het veldbezoek regelmatig rondvliegende, baltsroepende en aantikkende Gewone dwergvleermuis langs de boeiborden aan dakrand aan noord-westzijde Gebouw A, soms 2-3 exemplaren achter elkaar aanvliegend. Gedrag getuigt van de aanwezigheid van een paarterritorium met paarverblijfplaats.
2. Om 22:08u werd een zwermende en uiteindelijk invliegende Gewone dwergvleermuis waargenomen onder een boeibord aan de dakrand.
3. Regelmatig rondvliegende, baltsroepende en soms aantikkende Gewone dwergvleermuis bij zuid-westelijke gevel bij gebouw A. Gedrag getuigt van de aanwezigheid van een paarterritorium met paarverblijfplaats in de gevel in directe omgeving. Omdat tijdens het onderzoek geen invliegbewegingen geconstateerd werden, kon de exacte locatie van de paarverblijfplaats niet bepaald worden.

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

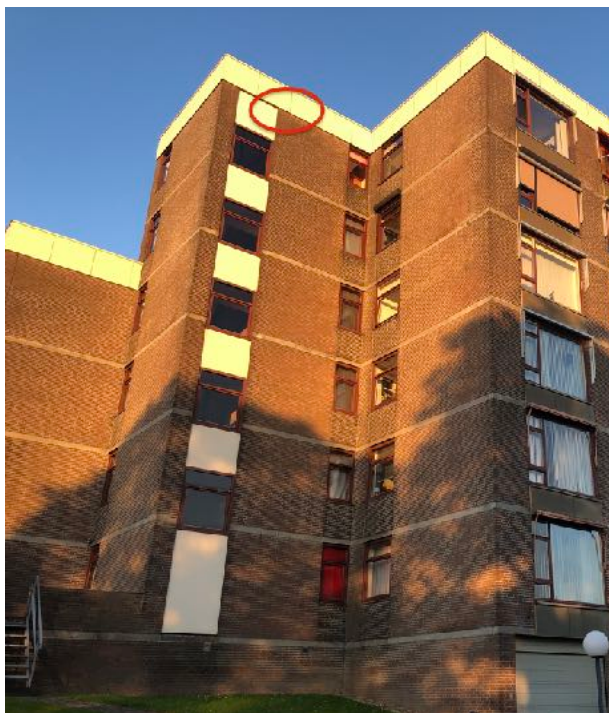
Baltsroep *

Baltsteritorium *

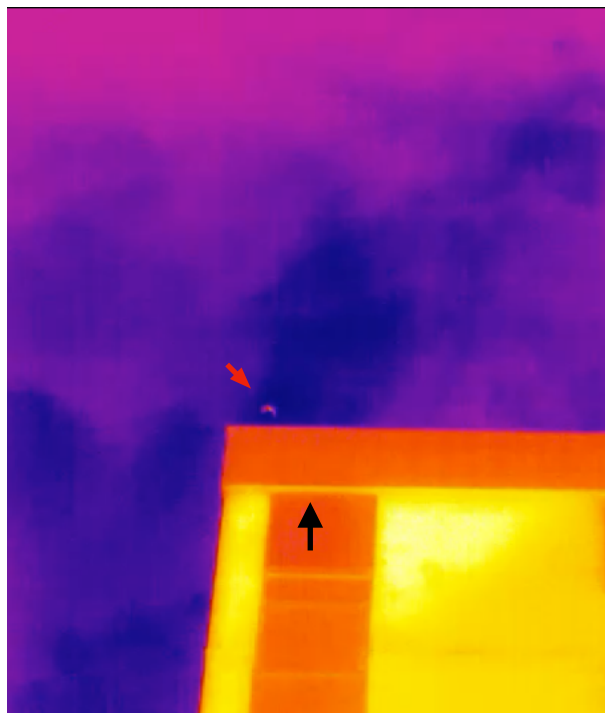
(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 21 Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw A (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 22.1 Locatie 2 op afb. 21
Invliegplaats van Gewone dwergvleermuis onder boeibord
aan dak aan zuidwestzijde van gebouw A.

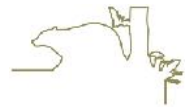

Afb. 22.2 Locatie 2 op afb. 21
Warmtebeeldfoto van Gewone dwergvleermuis vlak voor
moment van invliegen onder boeibord bij dak.
(zwarte pijl: invliegplaats paarverblijfplaats)

Afb. 22.3 Locatie 2 op afb. 21
Warmtebeeldfoto van twee achterelkaar aanvliegende
Gewone dwergvleermuizen langs westelijke gevel van
gebouw A (baltsterritorium).

Afb. 22 Locatiefoto's van verblijfplaatsen

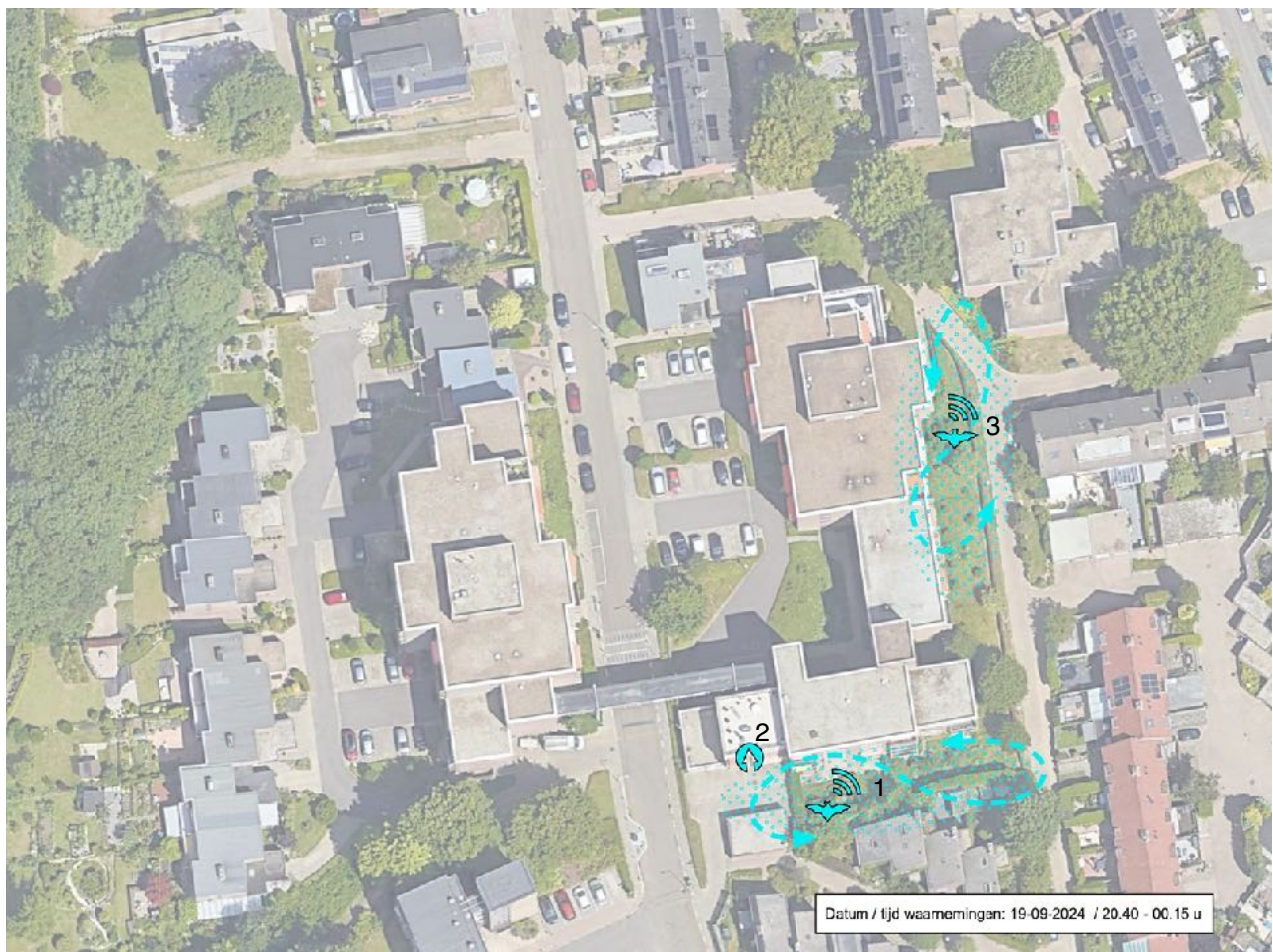

Veldbezoek 6b:

Gebouw B

19/20-09-2024 (20.40 - 00:15u) Half bewolkt, 17°C, 0-1 Bft.

1. Gedurende het onderzoek werd regelmatig een rondvliegende baltsroepende Gewone dwergvleermuis waargenomen aan zuidzijde van gebouw B. Soms in bijzijn van een tweede exemplaar. Vlak langs gevel vliegend. Gedrag getuigt van de aanwezigheid van een paarterritorium met paarverblijfplaats in de directe omgeving. Bij deze locatie werd tijdens eerdere veldbezoeken al een verblijfplaats geconstateerd.
2. Om 21.55u een direct invliegende Gewone dwergvleermuis onder boeibord, zonder vooraf zwermgedrag te vertonen.
3. Regelmatig terugkerende rondvliegende en baltsroepende Gewone dwergvleermuis langs gevel aan oostzijde van gebouw B. Gedrag getuigt van de aanwezigheid van een paarterritorium met paarverblijfplaats in de directe omgeving. Een exacte locatie van een paarverblijfplaats kon tijdens het onderzoek niet achterhaald worden.

Legenda

Plangebied

Gewone dwergvleermuis (gehoord/gezien)

Laatvlieger (gehoord/gezien)

Grootoorvleermuis (gehoord/gezien)

Bosvleermuis (gehoord/gezien)

Myotis-soort (gehoord/gezien)

Rosse vleermuis

Vlieg- of foerageerlocatie *

In-/uitvlieg verblijfplaats *

Zwerm- / aantik locatie *

Baltsroep *

Baltsterritorium *

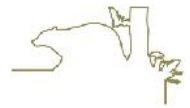
(Winter)verblijfplaats *

(* kleur verwijst naar soort)

Afb. 23. Waarnemingen tijdens veldbezoek bij gebouw B (nummering verwijst naar bovenstaande tekst met omschrijving)

Afb. 24. Locatie 2 op afb. 22
Invliegplaats onder boeibord van Gewone
dwergvleermuis.

3.2 Gierzwaluwen

Veldbezoek 1

06-06-2024 (19:45- 21:45)

Gedurende het onderzoek werden slechts enkele waarnemingen gedaan van gierzwaluwen boven de woonwijk ten noordoosten van het plangebied. Er zijn geen gierzwaluwen waargenomen die in de directe omgeving van het gebouw rondvlogen en enige vorm van binding vertoonden.

Veldbezoek 2

17-06-2024 (19:52- 21:52)

In het luchtruim boven de woonwijken ten noorden en oosten van het plangebied werden regelmatig kleine groepen gierzwaluwen hoogvliend waargenomen.

Gedurende het onderzoek werden slechts enkele waarnemingen gedaan van overvliegende en voorbijvliegende gierzwaluwen langs het gebouw. Deze vertoonden geen binding met het gebouw.

Veldbezoek 3

10-07-2024 (19:48- 21:48)

Gedurende het onderzoek werden in het luchtruim boven de woonwijken ten noorden en oosten van het plangebied regelmatig rondvliegende gierzwaluwen waargenomen. Er werden geen gierzwaluwen waargenomen die enige binding vertoonden met het gebouw binnen het plangebied.

3.2 Samenvatting resultaten

3.2.1 Gewone dwergvleermuis

Verblijfplaatsen

In de twee gebouwen binnen de planlocatie zijn 14 verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis aanwezig waarbij waarnemingen gedaan zijn van daadwerkelijk in-/uitvliegende en inkruipende vleermuizen onder boeiborden bij de dakranden, onder de metalen daklijsten, in stootvoegen in muren en spleten bij balkons. Bij 3 verblijfplaatsen zijn zowel in- als uitvliegbewegingen geconstateerd. Via stootvoegen of via spleten achter boeiborden en daklijsten kunnen vleermuizen meters verder wegkruipen om op een specifieke plek te verblijven. Een in- of uitvliegplaats hoeft niet de exacte plaats te zijn waar de verblijfplaats zich bevindt.

Paarverblijfplaatsen

Tijdens de veldbezoeken die uitgevoerd zijn in augustus en september is zwerm-, aantik- en/of baltsgedrag waargenomen waaruit vastgesteld kan worden dat er 7 paarverblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis aanwezig zijn. Diverse paarverblijfplaatsen vallen samen met andere (zomer)verblijfplaatsen.

Er bevinden zich tevens 7 paarterritoria rondom de gebouwen waarbij mannetjes regelmatig enige tijd baltsroepend rondvlogen.

Zwermplaats paar- / winterverblijfplaats

Er is 1 zwermplaats aan een paar- en/of winterverblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis aanwezig aan de zuidoostzijde van gebouw A. Er werden minimaal 6 zwermende Gewone dwergvleermuizen tegelijkertijd waargenomen die aantikgedrag vertoonden onderaan een boeibord, in de hoek van de gevel en bij stootvoegen. Ook is op deze locatie een invliegend exemplaar waargenomen onder het aanwezige boeibord.

Afb. 25. Samenvatting meest relevante waarnemingen Gewone dwergvleermuis

3.2.1 Laatvlieger

Verblijfplaatsen

In de gebouwen van de planlocatie zijn 6 verblijfplaatsen van de Laatvlieger aanwezig die aan de hand van in- en/of uitvliegbewegingen zijn vastgesteld. Daarbij zijn waarnemingen gedaan van in-/uitvliegende en inkruipende exemplaren onder boeiborden bij de dakranden.

Afb. 26. Samenvatting meest relevante waarnemingen Laatvlieger

3.2.2 Gierzwaluw

Er werden gedurende de onderzoeksperiode geen gierzwaluwen waargenomen die enige binding vertoonden met de gebouwen binnen het plangebied. Er zijn geen broedlocaties aangetroffen.

5 Toetsing wettelijk kader

5.1 Vleermuizen

In de gebouwen van het wooncomplex binnen het plangebied zijn diverse verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig, te weten: 14 verblijfplaatsen, 7 paarverblijfplaatsen en 1 paar-/winterverblijfplaats aanwezig van de Gewone dwergvleermuis en 6 verblijfplaatsen van de Laatvliegers.

Bij de voorgenomen renovatie in de vorm van spouwmuurisolatie is de kans groot dat aldaar verblijvende vleermuizen verstoord of zelfs gedood worden en dat de functionaliteit van diverse zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en een winterverblijfplaats aangetast wordt en verloren gaat.

Deze voorgenomen ontwikkelingen en/of werkzaamheden leiden tot overtreding van artikel 11.46 van Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) onder de Omgevingswet.

Tijdens de werkzaamheden dient ook rekening te houden met de Specifieke Zorgplicht.

5.2 Gierzwaluwen

Er zijn geen verblijfplaatsen in de vorm van broedlocaties van de Gierzwaluw aanwezig. Mogelijk negatieve effecten ten gevolge van voorgenomen werkzaamheden zijn niet aan de orde.

Voorgenomen ontwikkelingen en/of werkzaamheden leiden dan ook niet tot een eventuele overtreding van artikel 11.46 van Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) onder de Omgevingswet.

6 Conclusie en advies

Bij de voorgenomen renovatie in de vorm van spouwmuurisolatie is de kans groot dat aldaar verblijvende vleermuizen verstoord of zelfs gedood worden en dat de functionaliteit van diverse verblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en een winterverblijfplaats aangetast wordt en verloren gaat.

Spouwmuurisolatie van de gebouwen van het wooncomplex De Hooghe Oord leidt tot overtreding van artikel 11.46 van Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) onder de Omgevingswet.

Om voorgenomen werkzaamheden (renovatie in de vorm van spouwmuurisolatie) te mogen uitvoeren wordt geadviseerd een Vergunning van de Omgevingswet aan te vragen. Deze vergunning dient te worden aangevraagd op basis van een activiteitenplan waarin met mitigerende en/of compenserende maatregelen beschreven staat hoe de functionaliteit van de zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen tijdens en na uitvoer van de geplande activiteiten gegarandeerd kunnen worden.

Tabel 3. Overzicht conclusies onderzochte diersoorten m.b.t. spouwmuurisolatie.

Soort	Beschermings regime	Essentiële functies binnen plangebied?	Omgevingsvergunning nodig?	Vervolgstappen
Vleermuizen: Gewone dwergvleermuis	Habitatrichtlijn Bijlage IV	14 (zomer)verblijfplaatsen 7 paarverblijfplaatsen 1 paar-/winterverblijfplaats	Ja	Aanvragen Vergunning Omgevingswet bij de Provincie. Opstellen activiteitenplan met mitigerende en compenserende maatregelen.
Vleermuizen: Laatvlieger	Habitatrichtlijn Bijlage IV	6 (zomer)verblijfplaatsen	ja	Aanvragen Vergunning Omgevingswet bij de Provincie. Opstellen activiteitenplan met mitigerende en compenserende maatregelen.
Vogels: Gierzwaluw	Vogelrichtlijn Bijlage III	geen	nee	geen

7 Bijlage

7.1 Vleermuizen en de Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Wet natuurbescherming (Wnb) waarin 500 van de 36.000 planten- en diersoorten die in Nederland voorkomen worden beschermd, opgegaan in het stelsel van de Omgevingswet (Ow). De Wet natuurbescherming (Wnb) kende een aantal verboden, bijvoorbeeld het verwijderen van bepaalde planten en het verstoren of doden van sommige dieren. In bepaalde situaties en onder bepaalde omstandigheden kon hiervoor een ontheffing of vrijstelling worden verleend. De Omgevingswet (Ow) brengt regelgeving over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water samen in een wettelijk stelsel.

Onder de Omgevingswet geldt dat zonder Omgevingsvergunning het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit (een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten) niet is toegestaan voor zover bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) bepaald.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is vervolgens bepaald welke flora- en fauna-activiteiten vergunningplichtig zijn. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is bepaald onder welke voorwaarden een vergunning kan worden verleend.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is opgenomen dat iedereen voldoende zorg (algemene zorgplicht) in acht neemt voor Natura 2000- gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving (artikelen 11.6, 11.27 en 11.116 Bal). Naast deze Algemene Zorgplicht heeft een aantal soorten een specifieke bescherming en zijn deze als zodanig opgenomen in het Bal. Zo behoren alle vleermuissoorten tot beschermde inheemse diersoorten en zijn opgenomen in artikel 11.46 Bal omdat alle vleermuissoorten vermeld staan in bijlage IV van de habitatrichtlijn.

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevat in artikel 11.46 en 11.47 een aantal verboden handelingen die van toepassing zijn op alle dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn.

De wet verbiedt onder andere:

- Vleermuizen in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen (artikel 11.46, eerste lid, onder a, Bal);
- Vleermuizen opzettelijk te verstoren (artikel 11.46, eerste lid, onder b, Bal);
- De voortplantings- of rustplaatsen van vleermuizen te beschadigen of te vernielen (artikel 11.46, eerste 1 lid, onder d, Bal).

Het overtreden van deze verboden kan leiden tot bestuursrechtelijke maatregelen in de vorm van een last onder bestuursdwang, een last onder dwangsom of een BSBm (Bestuurlijke strafbeschikking milieu). Overtreding van deze verboden is bovendien een economisch delict en kan leiden tot strafrechtelijke vervolging.

De Omgevingswet voorziet in een algemene bevoegdheid voor de bevoegde gezagen – de provincies en in sommige gevallen de Rijksoverheid, met vaak de RVO als uitvoerende tak van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat – om onder voorwaarden een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit te verlenen of gevallen aan te wijzen die vrijgesteld zijn van de omgevingsvergunningsplicht (respectievelijk artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g en artikel 5.2, eerste lid, Ow).

Een omgevingsvergunning op grond van artikel 11.46 en 11.47 Bal kan verleend worden wanneer cumulatief aan drie voorwaarden is voldaan (artikel 8.74k Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)):

1. Er is geen andere bevredigende oplossing die, in relatie tot de doelstelling van de activiteit, redelijkerwijs minder nadelige effecten heeft op vleermuizen.
2. De ingreep is nodig voor één van de in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, gespecificeerde belangen.
3. Er worden maatregelen getroffen die ervoor zorgen dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van vleermuizen in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

7.2 Specifieke zorgplicht

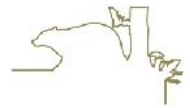
Bij het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten dient de uitvoerder van de activiteit te kunnen aantonen hoe tegemoetgekomen wordt aan de specifieke zorgplicht (art. 11.27, Bal).

De specifieke zorgplicht schrijft voor dat bij flora- en fauna-activiteiten extra maatregelen dienen te worden genomen indien er aanwijzingen zijn voor het voorkomen van bepaalde plant- en diersoorten. Dit geldt voor zowel beschermde soorten (vogelrichtlijnsoorten, habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten), maar ook voor trekvogelsoorten (art. 4.2 van de vogelrichtlijn) en Rode Lijst-soorten, ongeacht vrijstellingen, gedragscode of ontheffing/vergunning. De specifieke zorgplicht is ook van kracht voor de leefgebieden of natuurlijke habitats van bovengenoemde soorten. Iedereen die een flora- en fauna-activiteit uitvoert, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (in deze volgorde).

Als er door de flora- en fauna-activiteit nadelige gevolgen optreden voor deze soorten, dienen preventief passende maatregelen te worden getroffen. Als de activiteit al is aangevangen en er blijken onvoorziene nadelige gevolgen voor één of meerdere soorten, moet de activiteit gestaakt worden. Als stoppen niet mogelijk is, dienen herstelmaatregelen getroffen te worden. Of de getroffen maatregelen ook het beoogde effect hebben, dient tijdens en na uitvoer van de activiteit te worden nagegaan.

Wat zijn nadelige gevolgen?

Een nadelig gevolg op een soort bestaat als de activiteit een nadelige invloed heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Een handeling met gevolgen op een individueel dier of individuele plant wordt dus bekeken en gewogen in het licht van de staat van instandhouding van de soort.

8 Geraadpleegde bronnen

Bureau Meervelt. (2024). Inspectie beschermde natuurwaarden Het Hooghe Oord, Vaals

BIJ12 (2017) Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Versie 1.0. BIJ12, Utrecht.

Netwerk Groene Bureaus (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming

Dietz, C. & Kiefer, A. (2014). Veldgids Vleermuizen van Europa, Zeist: KNNV

Twisk, P. (2004). Zoogdieren van West-Europa, Zeist: KNNV

Websites

www.zoogdieratlas.nl

www.vleermuisnet.nl

www.zoogdiervereniging.nl